

EUROPEES PARLEMENT

2009 - 2014

Commissie ontwikkelingssamenwerking

2012/2225(INI)

23.1.2013

ADVIES

van de Commissie ontwikkelingssamenwerking

aan de Commissie internationale handel

inzake handel en door investeringen gestimuleerde groei voor
ontwikkelingslanden
(2012/2225(INI))

Rapporteur voor advies (*): Alf Svensson

(*) Procedure met medeverantwoordelijke commissie - Artikel 50 van het
Reglement

PA_NonLeg

SUGGESTIES

De Commissie ontwikkelingssamenwerking verzoekt de ten principale bevoegde Commissie internationale handel onderstaande suggesties in haar ontwerpresolutie op te nemen:

1. herinnert eraan dat het beginsel van samenhang in het ontwikkelingsbeleid moet worden geëerbiedigd; is van oordeel dat de handelsovereenkomsten en investeringen van de EU het vermogen van dergelijke landen om zich industrieel te ontwikkelen, hun productie te diversifiëren, hun positie in de waardeketen op te waarderen en hun dienstensector uit te breiden, moeten ondersteunen, ter bevordering van een verantwoordelijke en duurzame ontwikkeling; benadrukt dat het handels- en ontwikkelingsbeleid doelstellingen op het gebied van landbouw moeten nastreven, in het bijzonder de afschaffing van alle EU-landbouwsubsidies die de voedselzekerheid, het duurzame beheer van natuurlijke hulpbronnen, en lokale, regionale en nationale geïntegreerde groeistrategieën in gevaar zouden kunnen brengen;
2. onderstreept dat investeringsbeleid twee grote uitdagingen voor ontwikkelingslanden met zich meebrengt: op nationaal niveau dient investeringsbeleid te worden opgenomen in de ontwikkelingsstrategie, met onder meer duurzame ontwikkelingsdoelstellingen; op internationaal niveau is het noodzakelijk om de ontwikkelingsdimensie van internationale investeringsovereenkomsten te versterken en een evenwicht te bewerkstelligen tussen de rechten en plichten van staten en investeerders;
3. betreurt dat, volgens het UNCTAD-rapport van 2012 over investeringen in de wereld, enkele in 2011 gesloten internationale investeringsovereenkomsten vasthouden aan het traditionele Verdragsmodel dat zich richt op bescherming van investeringen als enige doel; is evenwel ingenomen met het feit dat sommige nieuwe internationale investeringsovereenkomsten bepalingen bevatten om te waarborgen dat het Verdrag geen belemmering vormt voor, maar juist bijdraagt aan de duurzame ontwikkelingsstrategieën van landen, die zich richten op de milieugerelateerde en sociale gevolgen van investeringen in de desbetreffende landen;
4. wijst erop dat in het kader van de herziening in 2012 van het concept van de Verenigde Staten van een bilateraal investeringsverdrag de toezegging tot de grootst mogelijke inspanning om binnenlandse milieu- en arbeidswetgeving niet af te zwakken, wordt omgezet in een bindende verplichting;
5. spoort de EU en haar lidstaten aan om ernaar te streven duurzaamheidsbepalingen op te nemen in hun investeringsovereenkomsten die in overeenstemming zijn met de vaststelling van de VN-richtsnoeren betreffende ondernemen en mensenrechten en met de en de follow-upwerkzaamheden daarvoor, met de beginselen voor verantwoorde landbouwinvesteringen van de UNCTAD, de FAO, de Wereldbank en het IFAD, de herziening in 2011 van de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen, het op de achtste ministeriële vergadering van de UNCTAD in 2012 vastgestelde mandaat van Doha en de RIO+20-conferentie in 2012;
6. acht het essentieel om internationale investeringsovereenkomsten te hervormen, teneinde hun ontwikkelingsdimensie te versterken, een evenwicht te bewerkstelligen tussen de

rechten en plichten van staten en investeerders, voldoende ruimte voor duurzaam ontwikkelingsbeleid te waarborgen, en bepalingen inzake de bevordering van investeringen concreter te maken en in overeenstemming te brengen met duurzame ontwikkelingsdoelstellingen;

7. merkt op dat een betere opleiding met betrekking tot ontwikkelingsproblematiek een duidelijkere vaststelling mogelijk zou maken van concrete ontwikkelingsbehoeften en van mogelijke manieren om daarin te voorzien, teneinde onderhandelaars op het gebied van handel en andere handelsfunctionarissen van een leidraad te voorzien en hun taken te vergemakkelijken;
8. herinnert eraan dat het aantrekken van investeringen in duurzame ontwikkeling een belangrijke uitdaging blijft voor ontwikkelingslanden, met name voor de minst ontwikkelde landen; onderstreept in dit verband dat de UNCTAD een alomvattend investeringsbeleidskader voor duurzame ontwikkeling heeft ontwikkeld, dat bijzondere nadruk legt op de relatie tussen buitenlandse investeringen en duurzame ontwikkeling;
9. herinnert eraan dat de positieve ontwikkelingseffecten van directe buitenlandse investeringen niet automatisch tot stand komen, maar o.a. adequate regulering vereisen die zich niet noodzakelijkerwijs beperkt tot investeringsbeleid, maar ook andere beleidsterreinen bestrijkt, zoals handel, belastingen, intellectuele eigendom, mededinging, regulering van de arbeidsmarkt, milieubeleid en de toegang tot land;
10. benadrukt dat de EU, om meer welvaart en een hogere levensstandaard voor de allerarmsten te bewerkstelligen, een deel van haar handelsgerelateerde steun ten behoeve van een duurzame en verantwoorde ontwikkeling specifiek moet richten op de opbouw van de lokale en regionale handelscapaciteit binnen en tussen deze landen; is ingenomen met de doelstellingen van het financieringsinstrument voor ontwikkelingssamenwerking, dat de nadruk legt op werkgelegenheid en groei als prioriteiten in de minst ontwikkelde landen;
11. spoort de EU aan haar handelsovereenkomsten zodanig te ontwerpen dat zij bijdragen aan verantwoord investeringsgedrag en naleving van de beste internationale methoden van maatschappelijk verantwoord ondernemerschap en goed ondernemingsbestuur; onderstreept met name dat, als we inclusieve groei willen die doeltreffend is op het vlak van armoedebestrijding, deze moet worden nagestreefd in sectoren waarin armen actief zijn, ten goede moet komen aan vrouwen en hun positie in de samenleving, en samen moet gaan met de schepping van banen alsook met de ontwikkeling van financiering voor kleine en micro-ondernemingen;
12. onderstreept dat sociaal ondernemerschap en sociale innovatie in ontwikkelingslanden de motoren zijn van groei voor ontwikkeling, en kunnen helpen ongelijkheid terug te dringen en groei te bevorderen, op voorwaarde dat de winsten worden geherinvesteerd in de economie;
13. dringt er bij in de EU gevestigde bedrijven met productiefaciliteiten in ontwikkelingslanden op aan dat zij een voorbeeldfunctie vervullen door de mensenrechten, fundamentele vrijheden, sociale en milieunormen, essentiële arbeidsnormen en internationale overeenkomsten te eerbiedigen;

14. verzoekt Europese bedrijven die dochterondernemingen of toeleveringsketens in ontwikkelingslanden hebben, aan hun nationale en internationale wettelijke verplichtingen op het gebied van mensenrechten, arbeidsnormen en milieuregels te voldoen;
15. is verheugd dat een brede reeks sectoren en transnationale ondernemingen gedragscodes heeft aangenomen met gedetailleerde sociale en milieuprestatienormen voor hun mondiale toeleveringsketens; herinnert er evenwel aan dat de verschillende boekhoudkundige, controle- en verslagleggingsnormen voor deze codes vergelijking ervan moeilijk maken; onderstreept dat een betere toepassing van de VN-richtsnoeren betreffende ondernemen en mensenrechten zal bijdragen aan de doelstellingen van de EU ten aanzien van specifieke mensenrechtenvraagstukken en fundamentele arbeidsnormen;
16. benadrukt dat EU-bijstand voor regeringen van derde landen bij de tenuitvoerlegging van sociale en milieuwetgeving essentieel is om het maatschappelijk verantwoord ondernemerschap van Europese bedrijven wereldwijd te bevorderen;
17. onderstreept het belang van EU-steun en gedeelde ervaring voor de bevordering van goed bestuur, een goedwerkende belastingdienst, doeltreffende corruptiebestrijding, de uitwerking van nationale ontwikkelingsstrategieën die gericht zijn op duurzame, inclusieve groei en armoedebestrijding en een sterk engagement voor de succesvolle tenuitvoerlegging daarvan; benadrukt dat het nastreven van deze doelstellingen voorrang moet hebben op de onderhandelingen over handelsovereenkomsten en deze moet aanvullen en beïnvloeden;
18. wijst erop dat de handel in natuurlijke hulpbronnen, ondanks de tenuitvoerlegging van het Kimberleyproces ter identificatie van uit conflictgebieden afkomstige diamanten, rebellen nog steeds van middelen voorziet, terwijl in winningsgebieden nog altijd mensenrechtenschendingen plaatsvinden; onderstreept daarom dat er dringend behoefte is aan een zorgvuldig systeem voor de winning van en handel in edelstenen en andere zogeheten conflictmineralen; is van mening dat een dergelijke maatregel kan helpen om de "hulpbronnenvloek" te verbreken en de voordelen voor ontwikkelingslanden van het verhandelen van hun grondstoffen te vergroten;
19. erkent dat de Commissie een partner is bij het initiatief inzake transparantie van winningsindustrieën (EITI); roept de Commissie en actoren in de winningsindustrie op meer producerende landen actief aan te sporen om aan dit initiatief deel te nemen;
20. verzoekt de EU en andere hulpdonoren, de autoriteiten van partnerlanden en lokale en internationale particuliere belanghebbenden in ontwikkelingslanden met klem op te zoek te gaan naar gebieden waarop kan worden samengewerkt aan duurzame ontwikkeling, met het oog op een maximale bijdrage van bedrijfsactiviteiten aan de verwezenlijking van ontwikkelingsdoelstellingen.

UITSLAG VAN DE EINDSTEMMING IN DE COMMISSIE

Datum goedkeuring	22.1.2013
Uitslag eindstemming	+: 22 -: 0 0: 2
Bij de eindstemming aanwezige leden	Thijs Berman, Michael Cashman, Corina Crețu, Véronique De Keyser, Nirj Deva, Leonidas Donskis, Charles Goerens, Filip Kaczmarek, Miguel Angel Martínez Martínez, Gay Mitchell, Norbert Neuser, Bill Newton Dunn, Maurice Ponga, Birgit Schnieber-Jastram, Michèle Striffler, Alf Svensson, Keith Taylor, Eleni Theocharous, Patrice Tirolien, Anna Záborská, Iva Zanicchi
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervanger(s)	Enrique Guerrero Salom, Gesine Meissner, Judith Sargentini